

УДК 37.036: 378.14

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Студ. Ю.О. Гарбуза, гр.МгШК1-15

Наук. керівник доц. Р.В. Кириченко

Київський національний університет технологій та дизайну

Проблема розвитку творчих здібностей студентів наразі привертає все більше уваги суспільства, що обумовлено процесом зростання темпу життя. Щоб підготувати конкурентоспроможного працівника потрібно навчитися ефективно використовувати свій потенціал, а також його творчу складову. На жаль традиційна освіта пропонує студентам задачі при вирішенні яких у 70% випадків відбувається майже механічне відтворення вивченого матеріалу. Цей факт не є негативним, але проблема виявляється в тому, що у студентів розвивається лише один тип мислення, в той час як для самостійного мислення їх потребується два.

Приблизно сорок років тому психолог Дж.Гілфорд запропонував розрізняти конвергентне і дивергентне мислення. Конвергентним він назвав мислення, за допомогою якого людина на поставлене запитання повинна знайти єдину правильну відповідь. Цей тип мислення допомагає нам зорієнтуватися в однорідних ситуаціях, що повторюються і є передбачуваними. Дивергентне мислення дозволяє на одне питання підібрати кілька відносно однакових правильних відповідей. Сьогоднішнє різноманітне середовище вимагає від людини готовності все частіше звертатися до дивергентного мислення. Тому головна проблема полягає у розвитку дивергентного мислення, коли індивід задіює свої вміння оперувати набутими знаннями в ситуації невизначеності, набуває навички генерування різних підходів до поставленого завдання, має розуміння, що одну і ту ж задачу можна вирішувати різними способами, вміє відрізняти завдання з єдиною правильною відповіддю і завдання, що допускають вибір оптимального рішення з кількох однаково правильних.

В процесі професійної підготовки студент повинен навчитися розробляти для себе найважливіші евристичні прийоми. Це багато важить для його розумового розвитку. Таким чином студент народжує для себе суб'єктивну новизну, створює свій власний внутрішній суб'єктивний світ. Відбувається приручування нового до свого розуму, чутливість до пізнавальних проблем, розвивається креативність (основа творчості). Для розвитку креативності (дивергентного мислення) у студентів ми можемо дати такі рекомендації:

1) потрібно сприймати наукову інформацію не для механічного запам'ятовування, а для логічного опрацювання, для встановлення причинно-наслідкових зв'язків, важливо дотримуватися принципів наукової організації навчання, принципів наукової організації розумової праці;

2) треба виявляти самостійність, критичність, вміння сприймати нові ідеї та відмовлятися від своїх помилкових думок; багато важить набування пізнавальної компетентності, яка виявляється в таких вміннях: працювати з текстом, який має недостатню або суперечливу інформацію (шукати необхідну інформацію); демонструвати вміння інтерпретувати суперечливий і неоднозначний матеріал; оцінювати суперечливу інформацію і формулювати гіпотези її вирішення; у природничонаукових знаннях робити пояснення, оцінювати альтернативні погляди, формувати своє ставлення до них.

Отже, вміння творчо використовувати здобуті знання є соціальною цінністю, оскільки допомагає людині виконувати суспільні й професійні функції, швидко адаптуватись до нових економічних умов, сприяє гнучкому переходу від одного виду діяльності до іншого. В умовах прискореного науково-технічного прогресу це вміння стає нагальною суспільною необхідністю, тому що сучасна школа відчуває потребу вже не стільки в простих навичках розумової праці людини, скільки в її творчих здібностях.